

KNOWLEDGE

INTERNATIONAL JOURNAL

Scientific & Applicative Papers

Vol. 9

2015

INSTITUTE OF KNOWLEDGE MANAGEMENT

SKOPJE, MACEDONIA

KNOWLEDGE

International Journal Scientific and Applicative papers V9

Editing Board

PhD Vlado Kambovski, PhD Robert Dimitrovski, PhD Predrag Trajković, PhD Maria Kavdanska, PhD Svetlana Trajković, PhD Zivota Radosavljevik, PhD Margarita Koleva, PhD Mile Matijević, PhD Nonka Mateva, PhD Rositsa Chobanova, PhD Aleksandar Nikolovski, PhD Jove Kekenovski, PhD Marija Knezevik, PhD Ilija Nasov, PhD Irina Singaveskaya, PhD Nonka Mateva, PhD Dzulijana Tomovska, PhD Oliver Dimitrijevik, PhD Nedzat Koraljik, PhD Nebojsha Pavlovik, PhD Nikolina Ognenska, PhD Dimitrija Popovski, PhD Lisenit Bashkurti, PhD Tome Naumov, PhD Trajce Dojcinovski, PhD Jana Merdzanova, PhD Zoran Srzentic, PhD Nikolai Sashkov Cankov

Preparing and correction: Liljana Pushova, Martina Nedelkovska

Print: GRAFOPROM – Bitola

Editor: IKM – Skopje

For editor

PhD Robert Dimitrovski

KNOWLEDGE

International Journal Scientific and applicative papers V9

ISSN 1857-92

SCIENTIFIC COMMITTEE

President: Academic, Prof. Vlado Kambovski PhD, President of Macedonian Academy of Science and Arts, Skopje (Macedonia)

- Prof. Robert Dimitrovski PhD, Faculty of Management, MIT University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Zivota Radosavljevik PhD, Dean, Faculty FORCUP, Union University, Belgrade (Serbia)
- Prof. Rosica Cobanova PhD, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia (Bulgaria)
- Prof. Ilija Nasov PhD, Research and Development center PLASMA, Skopje (Macedonia)
- Prof. Aleksandar Nikolovski PhD, Director of PhD Institute, FON University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Anita Trajkovska PhD, Rochester University (USA)
- Prof. Milan Radosavljevic PhD, Dean, Faculty of strategic and operational management, Union University, Belgrade (Serbia)
- Prof. Aleksandar Donchev PhD, MIT University, Faculty of law, Skopje (Macedonia)
- Prof. Anka Trajkovska Petkoska PhD, UKLO, Faculty of technology and technical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Predrag Trajkovic PhD, JMPNT, (Serbia)
- Prof. Lidija Tozi PhD, Faculty of Pharmacy, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Bistra Angelovska, Faculty of Medicine, University "Goce Delcev", Shtip (Macedonia)
- Prof. Misko Hristovski PhD, Faculty of Veterinary Medicine, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Jove Kekenovski PhD, Faculty of Tourism, UKLO , Bitola (Macedonia)
- Prof. Sasho Korunoski, Dean, Faculty of Tourism, UKLO, Bitola (Macedonia)
- Prof. Cvetko Andreevski, Vice rector, Faculty of Tourism, UKLO, Bitola (Macedonia)
- Prof. Margarita Koleva PhD, Dean, Faculty of Pedagogy, University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Maria Kavdanska PhD, Faculty of Pedagogy, University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Marija Knezevic PhD, Academic, Banja Luka, (Bosnia and Herzegovina)
- Ljupco Naumovski PhD, Forum for Mobility and Research, Bitola (Macedonia)
- Prof. Oliver Iliev PhD , Faculty of Communication and IT, FON University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Dimitrija Popovski PhD, Faculty of Sport, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje (Macedonia)
- Prof. Yuri Doroshenko PhD, Dean, Faculty of Economics and Management, Belgorod (Russian Federation)
- Prof. Sashko Plachkov PhD, Faculty of Pedagogy, University Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Ivan Petkov PhD, Rector, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Vladimir Lazarov PhD, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Tosko Krstev PhD, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Antoanela Hristova PhD, European Polytechnic University, Pernik (Bulgaria)
- Prof. Azra Adjajlic – Dedovic PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Aleksandr Korablev, PhD, Dean, Faculty for economy and management, Saint Petersburg State Forest Technical University, Saint Petersburg (Russian Federation)
- Prof. Primoz Dolenc, PhD, Faculty of Management, Primorska University, Koper (Slovenia)
- Doc. Igor Stubelj, PhD, PhD, Faculty of Management, Primorska University, Koper (Slovenia)
- Prof Karl Schopf, PhD, Akademie fur wissenschaftliche forschung und studium, Wien (Austria)

- Prof. Volodymyr Denysyuk, PhD, Dobrov Center for Scientific and Technological Potential and History studies at the National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine)
- Prof. Laste Spasovski PhD, Vocational and educational center, Skopje, Macedonia
- Prof. Branislav Simonovic PhD, Faculty of law, Kragujevac (Serbia)
- Prof. Dragan Kokovic PhD, University of Novi Sad, Novi Sad (Serbia)
- Prof. Sasha Kicoshev PhD, University of Novi Sad, Novi Sad (Serbia)
- Prof. Pere Tumbas PhD, Faculty of Economics , University of Novi Sad , Subotica (Serbia)
- Prof. Natalija Kirejenko PhD, Faculty For economic and Business, Institute of Entrepreneurial Activity, Minsk (Belarus)
- Prof Evgenia Penkova-Pantaleeva PhD, UNWE -Sofia (Bulgaria)
- Prof. Nikolina Ognenska PhD, Faculty of Music, SEU - Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Tihomir Domazet PhD, President of the Croatian Institute for Finance and Accounting
- Prof. Stojan Ivanov Ivanov PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Maja Lubenova Cholakova PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Daniela Ivanova Popova PhD, Faculty of Public Health and Sport, SWU Neofit Rilski, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Branimir Kampl PhD, Institute SANO, Zagreb (Croatia)
- Prof. Marina Simin PhD, College of professional studies in Management and Business Communication, Sremski Karlovci (Serbia)
- Prof. Miladin Kalinic, College of professional studies in Management and Business Communication, Sremski Karlovci (Serbia)
- Prof. Helmut Shramke PhD, former Head of the University of Vienna Reform Group (Austria)
- Prof. Ahmad Zakeri PhD, University of Wolver Hampton, (United Kingdom)
- Prof. Tzako Pantaleev PhD, NBUniversity , Sofia (Bulgaria)
- Prof. Lisen Bashkurti PhD, Global Vice President of Sun Moon University (Albania)
- Prof. Baki Koleci PhD , University Hadzi Zeka , (Kosovo)
- Prof. Ivana Jelik PhD, University of Podgorica, Faculty of Law, (MNE)
- Prof. Islam Hasani PhD, Kingston University (Bahrein)
- Prof. Rumen Valcovski PhD, Imunolab Sofia (Bulgaria)
- Prof. Jonko Kunchev PhD, University „Cernorizec Hrabar“ - Varna (Bulgaria)
- Prof. Nedjad Korajlic PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Alisabri Sabani PhD, Faculty of criminology and security, Sarajevo (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Jova Ateljevic PhD, Faculty of Economy, University of Banja Luka, (Bosnia & Herzegovina)
- Prof. Branislav Simonovic PhD, Faculty of law University of Kragujevac (Serbia)
- Doc. Tatyana Sobolieva PhD, State Higher Education Establishment Vadym Getman Kiyev National Economic University, Kiyev (Ukraine)
- Prof. Svetlana Trajkovic PhD, College for professional applied studies, Vranje (Serbia)
- Prof. Suzana Pavlovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)
- Prof. Zorka Jugovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)
- Prof. Dragan Marinkovic PhD, High health – sanitary school for professional studies, Belgrade (Serbia)
- Prof. Dusan Ristic, PhD Emeritus – Faculty of Management, Sremski Karlovci (Serbia)
- Prof. Rumen Stefanov, PhD, Dean, Faculty of public health, Medical University of Plovdiv (Bulgaria)
- Prof. Stojna Ristevska PhD, Dean, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
- Prof. Snezana Stoilova, PhD, High Medicine School, Bitola, (Macedonia)
- Prof. Dzulijana Tomovska, PhD, Dean, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Mitre Stojanovski PhD, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)

- Prof. Ljupce Kocovski PhD, Faculty of Biotechnical sciences, Bitola (Macedonia)
- Prof. Vasil Zecev PhD, College of tourism, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Nikola Bozkov PhD, College of tourism, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Vasil Pehlivanov PhD, College of tourism, Blagoevgrad (Bulgaria)
- Prof. Oliver Dimitrijevic PhD, High medicine school for professional studies "Hipokrat", Bujanovac (Serbia)
- Prof. Erzika Antic PhD, High medicine school for professional studies "Hipokrat", Bujanovac (Serbia)
- Prof. Jelena Stojanovic PhD, High medicine school for professional studies "Hipokrat", Bujanovac (Serbia)
- Doc. Marija Kostić PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, Vrnjačka Banja (Serbia)
- Doc. Sandra Živanović PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, Vrnjačka Banja (Serbia)
- Doc. Snežana Milićević PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, Vrnjačka Banja (Serbia)
- Doc. Nebojsa Pavlovic PhD, Faculty of Hotel Management and Tourism, Vrnjačka Banja (Serbia)
- Prof. Kamal Al-Nakib PhD, College of Business Administration Department, Kingdom University (Bahrain)
- Venus Del Rosario, Arab Open University (Philippines)
- Nishad M. Navaz, Kingdom University (India)

Contents

CHANGES AND THE CONCEPT OF LIFELONG LEARNING	13
PROF. LASTE SPASOVSKI PH.D	13
PROF. ROBERT DIMITROVSKI PH.D.....	13
ELEMENTS AND DIRECTIONS OF PROGRAM QUALITY MANAGEMENT HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION	21
PROF. JOVE KEKENOVSKI PH.D	21
ECONOMY AND CHILDREN: SIX WAYS FOR MASTERING ECONOMIC KNOWLEDGE AT PRE-SCHOOL AGE	28
MARIA KAVDANSKA, PHD	28
KNOWLEDGE - CHANGES – KNOWLEDGE	33
PROF. ROBERT DIMITROVSKI PHD	33
EXOGENOUS DETERMINANTS FOR MF DEVELOPMENT IN THE R. OF MACEDONIA (Socio-economic Aspects)	41
NEBOJSA CVETANOVSKI, PH. D	41
CULTURE OF CHANGE FOR SUSTAINABILITY	46
PROF. ROBERT DIMITROVSKI PH.D.....	46
PROF. LASTE SPASOVSKI PH.D	46
МЕНАЏМЕНТОТ НА ЛАНЕЦОТ НА НАБАВКА ВО ЈАВНИТЕ ЗДРАВСТВЕНИ ИНСТИТУЦИИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	55
IZET ZEQIRI	
ARBRESHA FERATI.....	55
KENAN FERATI.....	55
CRIMES AGAINST HUMANITY AND INTERNATIONAL LAW	60
PROF. ALEKSANDAR DONCHEV PH.D.....	60
Shaban Saliu PhD.....	60
ПОСТАПКА ЗА СЛЕДЕЊЕ НА КОМУНИКАЦИИТЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И ГОНЕЊЕ НА СТОРИТЕЛИТЕ НА КРИВИЧНИ ДЕЛА	67
ПРОФ. Д-Р ПИВОВАРОВ ВЛАДИМИР	67
MANAGEMENT - PROCESS SUBJECT TO CONSTANT CHANGE	72
EMILija PETROVA GORGIEVA PHD.....	72
SNEZANA MIRASCIЕVA PHD	72
IRENA KITANOVA MSC	72
DIMENSIONS OF QUALITY IN TOURISM: A SMALL BUSINESS PERSPECTIVE.....	77
BRANKO NIKOLOVSKI, PHD.....	77
TATJANA DIMOSKA, PHD.....	77
SEARCH FOR VALUES AND TALENT IN ORGANIZATIONS STRIVING TOWARDS A KNOWLEDGE BASED ECONOMY-THE CASE OF REPUBLIC OF MACEDONIA	82
ANGELINA TANEVA-VESHOSKA	82
SLAVICA TRAJKOVSKA	82
LJUBOMIR DRAKULEVSKI	82
ALEKSANDRA JANESKA-ILIEV	82
PHILOSOPHY OF EDUCATION - REFLECTIONS ON HUMAN VALUES AS A FUNDAMENTAL ATTRIBUTE OF THE HUMAN EXISTENCE	88
PROF. DRAGOR ZAREVSKI, PH.D	88
THE RELEVANT FACTORS OF KNOWLEDGE MANAGEMENT IMPLEMENTATION ON THE TELECOMMUNICATION MARKET IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	93
SANJA NIKOLIC PH.D.....	93
SRETNEN MILADINOSKI PH.D	93
BEGINNINGS AND DEVELOPMENT OF THE TURKISH AND MACEDONIAN CHILDREN'S LITERATURE IN MACEDONIA	98

PROF. MAHMUT CELIK PH.D	98
PROF. VIOLETA DIMOVA PH.D	98
CHALLENGES OF ADOLESCENT LITERATURE TODAY	102
PROF. JOVANKA DENKOVA PH.D.....	102
PEDAGOGICAL ESSAY TO ACHIEVE COGNITIVE LEVELS IN PREPARATION OF SRTUDENTITE OF EDUCATIONAL PROGRAMS	107
GEORGI IVANOV PH.D	107
ANGELINA KALINOVA PH.D	107
SEMANTICS OF LIFE AND DEATH IN JORDAN RADICKOV'S "WE, THE SPARROWS"	110
PROF. VIOLETA DIMOVA PH.D	110
ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS OF SOCIAL PROGRAMMING	115
VENELIN TERZIEV, D.Sc., PH.D., ENG.	115
EKATERINA ARABSKA	115
APPROACHES FOR DEVELOPMENT POTENTIAL FOR LEARNING IN CHILDREN WITH INTELLECTUAL DISABILITY	126
PENKA SHAPKOVA- TANEVA PH.D.....	126
THE ROLE AND IMPORTANCE OF ASSESSING EMPLOYEE PERFORMANCE ON THE SUCCESS OF ORGANIZATIONS IN THE REPUBLIC OF MACEDONIA	131
IRENA ASHTALKOSKA, PHD	131
SAVO ASHTALKOSKI, PHD	131
IMPACT OF THE ACTIVE AND PASSIVE MEASURES IN OVERCOMING UNEMPLOYMENT AMONG YOUNG GRADUATES IN CITY OF SKOPJE	138
PROF. BLAGOJA SPIRKOSKI PH.D	138
DANE JOSIFOVSKI	138
THE PREVENTION OF HIV/AIDS AND RISKY SEXUAL BEHAVIOR AMONG YOUNG PEOPLE – THE ROLE OF THE SCHOOL.....	143
RUMIANA BUDJEVA, PH.D.....	143
ISLAMIC RADICALISM AND EU – PREVENTIVE POLICY	149
ZLATKO KESKOVSKI PHD	149
IVICA JOSIFOVIC PHD.....	149
ISLAM IN GLOBAL, EUROPEAN, AND BALKAN CONTEXTS	153
VESELIN BOSAKOV, PH.D.....	153
CAPITAL MARKETS DEVELOPMENT AS AN EXOGENOUS DETERMINANT FOR MF DEVELOPMENT IN THE R. OF MACEDONIA.....	158
NEBOJSA CVETANOVSKI, PH. D	158
THE CHALLENGE OF THE GLOBAL WORLD – FROM PHILOSOPHY OF ANTHROPOCENTRISM TO PHILOSOPHY OF ECOCENTRISM	163
SNEZANA STAVREVA VESELINOVSKA PHD	163
SNEZANA MIRASCIЕVA PHD	163
EMILJA PETROVA GORGEVA PHD.....	163
EVALUATION OF TRAINING PROGRAMS AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF HUMAN RESOURCES.....	169
SILVANA JOVCHESKA, Ph.D	169
УЧЕЊЕТО И САМОУЧЕЊЕТО КАКО НАСУШНА ПОТРЕБА.....	171
ПРОФ. Д-Р ВЛАДО ВЕЛКОСКИ	171
ECONOMIC ZONES IN KOSOVO - PERFORMANCE AND ITS ROLE IN THE PROMOTION OF INVESTMENT.....	175
AGIM DERGUTI PH.D	175
THE IMPACT OF THE POLITICAL RISKS ON THE BUSINESS AND THE EVALUATION FROM THE EXPORT CREDIT AGENCIES	180
PROF. NADA PETRUSHEVA PH.D	180
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION AND THE COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY	185
IVICA JOSIFOVIC, PH.D	185
ZLATKO KESKOSKI, PH.D	185

KNOWLEDGE AND COMPETENCE AS A BASIC SUBSTRATE OF MERITOCRACY SYSTEM IN STATE AUTHORITIES	191
DEJAN VITANSKI PH.D	191
MANAGEMENT CONTROL AS AN EFFECTIVE INSTRUMENT IN IMPELMENTATION OF THE SOCIAL PROGRAM AS A PRODUCT OF SOCIAL PROGRAMMING	196
VENELIN TERZIEV, D.Sc., Ph.D., ENG	196
PROF. EVGENIY STOYANOV, PH.D.	196
CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY AND EMPLOYEE SATISFACTION-CASE OF REPUBLIC OF MACEDONIA	208
GYLNAPIE BEXHETI PH.D.....	208
MARKET POSITIONING IMPROVEMENT STRATEGIES.....	213
FOR SMALL AND MEDIUM-SIZED TOURISM ENTERPRISES.....	213
BRANKO NIKOLOVSKI,, PROF. PHD	213
TATJANA DIMOSKA, PHD.....	213
SOCIAL ACTIVITY OF HUMAN RESOURCES - A BASIS FOR EFFECTIVE SOCIAL POLICY	218
VENELIN TERZIEV, D.Sc., Ph.D., ENG	218
PROF. SEVDALINA DIMITROVA, D.Sc., PH.D.	218
EKATERINA ARABSKA	218
FOR SCIENTIFIC REFERENCES OF PSYCHOLOGICAL SCIENCE	224
PROF. MIROSLAV PENDAROSKI PHD	224
PROF. SONJA RIZOSKA JOVANOVSKA PHD	224
CASE STUDIES OF FREEDOM AS SELF-ANTITHESIS	229
MARIJA EMILJA KUKUBAJSKA, PH.D	229
THE DUAL IDENTETY OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP: HOW MARKET ORIENTATION INFLUENCES THE SOCIAL MISSION	234
GORAN GOLUBOVSKI, PHD.....	234
SOCIOLOGICAL RESEARCH IN THE NEW MILLENNIUM.....	238
PROF. GORGI TONOVSKI PHD	238
PROF. TEMELKO RISTESKI PHD	238
THE ELDERLY AND THEIR PROPENSITY TO EMPLOYMENT IN THE CONTEXT OF KNOWLEDGE AND LIFELONG LEARNING	244
KAMELIA PETKOVA, PHD	244
NAMING SOFTWARE PRODUCTS FOR INSTITUTIONAL MARKETS	249
PROF. NINKO KOSTOVSKI, PHD	249
INNOVATING IN A TOURISM CONTEXT: OPERATIONAL LEVEL CHALLENGES.....	254
BRANKO NIKOLOVSKI, PHD.....	254
TATJANA DIMOSKA, PHD.....	254
THE IMPORTANCE OF RENE DESCARTES TO PHILOSOPHICAL ANTHROPOLOGY	259
TONY NAUNOVSKI PHD	259
VESNA BLAZHEVSKA MSc	259
PSYCHOLOGIST BETWEEN A KNOWLEDGE AND A HUMANITY	264
PROF. MIROSLAV PENDAROSKI, PHD	264
PROF. SONJA RIZOSKA JOVANOVSKA, PHD	264
CONTENTS OF LEADERSHIP AND LEADER FUNCTIONS IN A CONTEMPORARY BUSINESS CONDITIONS	268
PH.D MARKO JANKOVIĆ.....	268
PH.D VANCE BOJKOV	268
MSC. MAJA RANDJELOVIC	268
ENVIRONMENTAL POLICY OF OIL COMPANIES	272
M.SC. MILAN VESELINoviĆ	272
PH.D MARKO JANKOVIĆ.....	272
M.SC. DEJAN DIMITRIJEViĆ.....	272
DEPENDENCIES BETWEEN SOCIAL PROGRAMMING AS A BASIS OF REGULATING SOCIAL DEVELOPMENT AND THE CONCEPT OF CONTROLLING.....	277

VENELIN TERZIEV, D.SC., PH.D., ENG	277
PROF. EVGENIY STOYANOV, PH.D	277
DEVELOPMENT OF A RESOURCE CENTER TO SUPPORT THE SENIOR CITIZENS IN THE CITY OF ROUSSE, BULGARIA	294
PROF. TODORKA STEFANOVA.....	294
RUMYANA RADKOVA	294
NIKOLA SUBEV PHD	294
E-PORTFOLIO FOR CAREER DEVELOPMENT IN TECHNOLOGICAL EDUCATION ..	297
PHD EMILIA TOSHEVA	297
MODELS OF BANKINSURANCE	299
AS A DISTRIBUTION CHANNEL IN INSURANCE INDUSTRY	299
STEVCHO MECHESKI, PHD	299
IRINA JOLDESKA, MSc	299
DEVELOPMENT OF INTERPRETATION OF DEPENDANCE BETWEEN THE DIMENSIONS OF HUMAN BEINGS WITH OBJECTS AND SPACE SURROUNDING	304
PROF. VANGEL DUNOVSKI PH.D	304
FACTOR STRUCTURE OF TECHNICAL AND TACTICAL ACTIONS OF THE BRASIL WINNING NATIONAL TEAM AT THE WORLD CHAMPIONSHIP IN FUTSAL, THAILAND 2012	309
PROF. ALEKSANDAR POPOVSKI, PHD	309
GORAN KIROV MSc	309
NONVERBAL COMMUNICATION IN SPORT	314
MARIA VAKRIOVA BECHEVA PHD, RADOSLAVA KATZARSKA, NINA BELCHEVA, PENKA KRUCHKOVA, GERGANA PAVLOVA	314
SUSTAINABLE FEATURES OF BUILDING MATERIALS OF TRADITIONAL OHRID HOUSE	318
RADMILA TOMOVSKA Msc	318
ENIS JAKUPI PHD	318
RECESIONI DHE VËSHTIRSIË NË EKONOMINË GLOBALE	322
PROF. BAKI KOLECI PHD	322
VIOLETA KOLECI PHD	322
Msc. REDON KOLECI.....	322
USE OF THE FIBRINOLYSIS (STREPTOKINASE) ON LYES OF THE MOBILE THROMBUS OF THE RIGHT ATRIUM. CASE REPORT	327
DR.FATMIR FERATI.....	327
DR.ANIDA FERATI.....	327
FREE MOVEMENT AND MOBILITY OF PUBLIC SERVANTS WITHIN THE EU	331
DEJAN VITANSKI PHD	331
GOCE VELESKI.....	331
MODERN MANAGEMENT STRATEGIES FOR SCHOOLS	336
RUMYANA GYOREVA PHD	336
THE TRAINING OF MEDICAL WORKERS IN ORDER TO PROVIDE SAFE HANDLING AND WASTE DISPOSAL	341
MR OLIVER DIMITRIJEVIĆ	341
MR MIODRAG ŠMELCEROVIĆ	341
MASTER MARIJANA ŠMELCEROVIĆ.....	341
MASTER JELENA MITIĆ.....	341
LIFELONG LEARNING	344
AND THE ROLE OF THE UNIVERSITIES.....	344
LILJANA PUSHOVA, Msc.....	344
PERSPECTIVES ON SPILLOVER EFFECTS TO CHINESE INDUSTRIES FROM FDI	349
M.Sc. DANIELA CVETANOVSKA.....	349
EUROPEAN MONETARY UNION AND OPTIMAL CURRENCY AREA	355
NOVAK LUCIC, Msc	355
ТРОШОЦИТЕ ВО ФУНКЦИЈА НА ЕКОНОМСКАТА ЕФИКАСНОСТ	365

М-Р СЛОБОДАНКА КОЖУХАРОВА	365
Тодор Кожухаров	365
ECONOMIC CRIMINALITY.....	369
MSC PAKIZATUFEKDI	369
HEALTH SYSTEM MANAGEMENT	373
MARIJA AVRAMOSKA Msc	373
LEADERSHIP COMPETENCIES AS A FACTOR FOR IMPROVING EMPLOYEES PERFORMANCE.....	376
LAZAR MIGULOVSKI Msc	376
TEACHER'S ROLE IN HYBRID INSTRUCTION	379
ANKAVESELINOVA, MA	379
NEVENARISTOVA, Msc	379
CREATION OF AN INTERACTIVE LEARNING ENVIRONMENT INTO THE TECHNOLOGY EDUCATION	383
ELITSA MOZURSKA, Msc	383
FUNCTIONAL INTERACTION IN CITIZEN'S ELATION–INSTITUCIONS – DIGITAL COMMUNICATION CHALLENGE	387
MSC LULZIM SHABANI	387
СИСТЕМОТ НА НАЦИОНАЛНИ СМЕТКИ И СМЕТКОВОДСТВОТО.....	392
М-Р СЛОБОДАНКА КОЖУХАРОВА	392
Тодор Кожухаров	392
THE KEY ROLE OF EDUCATION AND ENTREPRENEURSHIP IN THE EUROPE 2020 STRATEGY – THE CASE OF REPUBLIC OF MACEDONIA	398
LILJANA PUSHOVA Msc	398
DEJAN DIMITRIJEVIC Msc	398
CORPORATE AND RISK MANAGEMENT	404
MAJA PEHCEVSKA Msc	404
IMPACT OF FUNDS FOR PUBLIC INFORMATION	408
MA- KUJTIM KASAMI	408
STORY INTERPRETATION AND ITS INFLUENCE TO CHILD IN EARLY SCHOOL.....	413
ASS.M-R IRENA KITANOVA	413
THE ORGANIZATIONAL CULTURE AS A KEY ELEMENT	416
FOR SUCCESSFUL KNOWLEDGE MANAGEMENT	416
LILJANA PUSHOVA, Msc	416
ENTREPENURIAL SCHOOL MANAGEMENT- CHALENGES AND DILEMAS	421
MSC ANDRIJANA MIGULOVSKA	421
PROTECTION OF PROPERTY RIGHTS AND OTHER REAL RIGHTS IN ACCORDANCE WITH THE LAWS OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA WITH SPECIAL EMPHASIS ON OWNERSHIP LAWSUIT FOR RETURN OF THE ITEM AND LAWSUIT THE PRESUMED OWNER.....	424
LAZE JAKIMOSKI Msc	424
LILJANA JONOSKI Msc	424
TERM LITERARITY AND ESTRANGEMENT IN THE PROCESS OF TRANSLATION....	427
VESNA MILEVSKA Msc	427
ПРИМЕНА НА ПОПОВИ КАРТИ ВО НАСТАВАТА ПО МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК – ПИСАТЕЛОТ ЏАНИ РОДАРИ КАКО МЕТОДИЧАР.....	431
Ристевски Роберт	431
IMPACT OF ELECTRONIC GOVERANCE TO FIGHT CORRUPTION	435
MSC LULZIM SHABANI	435
VALIDATION OF KNOWLEDGE, SKILLS AND COMPETENCIES IN BULGARIA WITHIN THE PROJECT PROJECT "NEW OPPORTUNITY FOR MY FUTURE"	440
BORYANA DIMITROVA Msc	440
THE PRINCIPLES AND STATISTICAL METHODS FOR THE EVALUATION OF MATHEMATICAL KNOWLEDGE, ILLUSTRATED BY THE EXAMPLE OF SENIOR GRADES OF ELEMENTARY SCHOOL STARI GRAD, BELGRADE	444

MSC ALEKSANDRA PENJISEVIC	444
INTEGRATION OF THE COGNITIVE AND COMMUNICATIVE ASPECT IN DEVELOPING THE SKILL OF READING IN THE ENGLISH LANGUAGE.....	449
MARIJA DULEVSKA MSc	449
MENTORSHIP IN THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT	452
SINOLICHKA SABOTKOVSKA	452
JASMINKA MIRCHESKA.....	452
QUALITY EDUCATION	456
KAROLINA NIKOLOSKA MSc	456
BILJANA ANGELEVSKA.....	456
EDUCATION FOR THE FUTURE.....	460
KUKUNOSKI ANA.....	460
NAUMOSKA KATERINA	460
KRNCHESKA SOFIJA.....	460
TROMPESKA BILJANA	460
BUDGET MANAGEMENT IN PRIMARY SCHOOLS.....	463
TONI DIMOV Msc	463
MARINA STOJCEVSKA.....	463
POSITIVE SCHOOL CLIMATE AND EFFECTIVE SCHOOL TEAMS AS BASIS FOR PROJECT BASED LEARNING	468
LILJANA KOSTOVSKA	468
SLAVJANKA HRISTOVA.....	468
ZORICA DINEVSKA, Msc,	468
CHARACTERISTICS AND STRATEGIES OF A GOOD MENTOR	471
RISTEVSKI ROBERT	471
SPEECH DEVELOPMENT IN CHILDREN WITH VISIBLE DAMAGE.....	476
ANDRIJANA SHOKLAROVSKA	476
LIDIJA SUNDA SOKLAROVSKA.....	476
OLIVERA ILIEVSKA	476
SLAVICA KOSTEVSKA.....	476
FEEDBACK FROM VISITED TEACHING LESSON IN FUNCTION TO MOTIVATE THE TEACHERS.....	482
ANETA NIKOLOVSKA	482
DUNAVKA KOSTREVSKA	482
NIKOLCE CIUNOVSKI	482
ALEKSANDAR SEKIRSKI.....	482
IMPLEMENTAION OF PUBLIC RELATIONS EFFECTIVE STRATEGIES REGARDING THE CREATION OF BUSINESS POLICY IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS	484
EMILija ANGELOVA.....	484
INFORMAL LANGUAGE USE WHILE CHATTING VIA THE SOCIAL NETWORK FACEBOOK.....	487
JANA STANOESKA	487
THE ECONOMIC CRIME IN REPUBLIC OF MACEDONIA IN THE TRANSITION	491
MARTINA NEDELKOVSKA.....	491
DEJAN DIMITRIJEVIĆ Msc	491
OBTAINING ALUM RECYCLING WASTE WHICH CONTAIN ALUMINIUM	494
FILIP JOVANOVSKI	494
PROF. BLAGICA CĚKOVA PhD	494
VIKTORIJA BEZHovSKA.....	494
SOME CHARACTERISTICS OF THE POLITICAL SYSTEM OF REPUBLIC OF SERBIA	497
MARTIN NEDELKOVSki	497
IMPORTANCE OF FOOD IN RELATION TO BLOOD CHOLESTEROL	503
TRIFUNOVA LJUBICA	503
ANTIBACTERIAL CREAM FOR TREATMANT OF ACNE.....	508
VIKTORIJA BEZHovSKA.....	508

PROF. BLAGICA CEKOVA PHD	508
FILIP JOVANOVSKI	508
USAGE OF UNIDROIT PRINCIPLES ON INTERNATIONAL TRADE CONTRACTS.....	513
DIMITAR CEKOV	513
BUILDING CONFIDENCE IN DISPERSED MULTI-FUNCTIONAL	517
TELECOMMUNICATIONS TEAMS.....	517
BALESKI NIKOLA	517
HAZARD GAMES.....	522
ANETA POPOSKA	522
ALCOHOLISM.....	527
DIJANA DEJANOSKA	527
KNOWLEDGE MANAGEMENT IN THE PHYSICAL SECURITY OF FACILITIES.....	529
TRAJKOVSKA DANIELA	529

ISLAMIC RADICALISM AND EU – PREVENTIVE POLICY

Zlatko Keskovski PhD

FON University – Skopje, Republic of Macedonia z.keskovski@fon.edu.mk

Ivica Josifovic PhD

FON University – Skopje, Republic of Macedonia ivica.josifovik@fon.edu.mk

Abstract: After the several terrorist attacks on the EU territory done by domestic citizens, few steps were made not only from the security aspect but also sociological for managing and controlling the development of the religious radicalism in the EU territory. Solving this complex problem includes understanding the religious radicalization, its basics, mentality and development. The prevention of the radical Islam goes in the direction of active involvement of the state institutions in the social living in the environments potentially vulnerable by the religious radicalism. So far the measures taken for preventing and countering the religious radicalization and terrorism are situated in the social, legal and security segments of acting of the EU member countries. But those measures are not giving the expected results regarding the continuing development and change of the way of acting of the organizations that promote the religious radicalism as an Islamic fundamentalism which is a base of the presence of the terrorism in the EU.

ИСЛАМСКИ РАДИКАЛИЗАМ И ЕУ – ПОЛИТИКА НА ПРЕВЕНЦИЈА

Доц. д-р Златко Кесковски

ФОН Универзитет – Скопје, Република Македонија z.keskovski@fon.edu.mk

Проф. д-р Ивица Јосифовик

ФОН Универзитет – Скопје, Република Македонија ivica.josifovik@fon.edu.mk

Резиме: По неколкуте терористички напади на територијата на ЕУ извршени од страна на нејзини домицилни граѓани, превземени се неколку чекори не само од безбедносен туку и од социолошки аспект за менаџирање и контрола на развојот на верскиот радикализам на територијата на ЕУ. Решавањето на овој комплексен проблем подразбира, разбирање на верската радикализација, нејзиниот развој, поднебје и суштина. Превенцијата се движи во насока на присуство на државата во општественото живеење во средините ранливи од верскиот радикализам. Досега превземените мерки за спречување и борба против верската радикализација и тероризам се во социјалните, правните и безбедносните сегменти на делување на државите членки на ЕУ. Но тие не даваат соодветен резултат во однос на секојдневниот развој и промена на начинот на дејствување на организациите промотори на верскиот радикализам во форма на исламски фундаментализам како основа на присуството на тероризмот во ЕУ.

Клучни зборови: верки радикализам, превенција, безбедност на ЕУ, тероризам, стратегија

1. ВОВЕД

По анализите направени по терористичките напади на тлото на ЕУ во периодот од 2002 -2015 година во Лондон, Мадрид, Париз, ЕУ донесе неколку насоки за превенирање и разбирање на верскиот радикализам како феномен, притоа обидувајќи се да го дефинира како социолошки проблем но и како закана за безбедноста на ЕУ. Од овие причини уште во 2005 година донесена е Противтерористичка стратегија на ЕУ¹⁶² која не ги предvide опасностите од домицилното ЕУ население како најранлива категорија, која пак е предмет на анализа од која се дадени натамошните насоки на дејствување на ЕУ кон превенирање на верскиот радикализам¹⁶³. Во овој контекст се чини ЕУ иако има противтерористичка стратегија сепак е исклучително ранлива од непријател и начин кој во тој период и не бил предвиден.

2. РАДИКАЛИЗАМ

Ако радикализација треба да се смета како феномен врз основа на идеологија и верски ставови, важно е да се разгледа заедно со верскиот фундаментализам, и да се постават двете прашања во еден поширок политички, економски, социјални и интеркултурен контекст. Неколку дефиниции се толкуваат во рамките на ЕУ. Радикализам може да се смета како социјализација на екстремизмот, која може да доведе до тероризам. Од тука следи дека спречувањето на радикализација е важен елемент во мерките за борба против тероризмот па така да се намали заканата од радикализација на поединци вклучени во терористички активности.¹⁶⁴ Едно од толкувањата е дека додека радикализамот има за цел да ја изменi постојната политичка и социјална структура но тоа не треба да биде насилено, па оттука и придавката

¹⁶² Council of the EU: Counterterrorism strategy, Brussels, November 24, 2005

¹⁶³ Council of the EU: Prevent religius radicalism, Brussels, November 30, 2008

¹⁶⁴ European Commission Expert Group on Violent Radicalisation, 'Radicalisation processes leading to acts of terrorism', May 2008

"насилни" е често додадена.¹⁶⁵ "Екстремизам" е поврзан со активно усвојување на една идеологија, со намера да се применува насилиство за да се отстрани структура и елита на една држава.¹⁶⁶ Друг пристап го дефинира радикализамот како потрага по убедливи промени и ограничување на екстремизмот до спроведување на конкретни и локализирани политички идеологии.¹⁶⁷ Политичкиот аспект е нагласен исто така и од страна на Питер Њуман,¹⁶⁸ кој ја дефинира радикализацијата како "процес (или процеси) кој поединци или групи го одобруваат или (конечно)учествуваат во употреба на насилиство за политички цели".

3. РАДИКАЛЕН ИСЛАМ

Религиозниот фундаментализам како идеологија претставува нераскинлив дел од процесот на радикализација. Сепак, се сугерира дека идеологијата не е одлучувачка и мора да биде надополнета со други фактори како:

- политичка и социјална средина и
- психолошката потреба за идентитет.

Користењето на религијата како корисна приказна и когнитивната рамка е изграден на религиозниот фундаментализам и други идеологии за да се создаде солидарност и зголемување на лојалноста на каузата¹⁶⁹ религиозни фундаментализам е често во срцето на радикализмот исто така може да се дефинира¹⁷⁰ како верување во апсолутна религиозната вистина, која е предизвикана од страна на силите на злото и кои мора да бидат проследени денес на ист начин како и во минатото. Тоа се потпира на три ставови:

- верниците треба да веруваат во апсолутните и непроменливи правила утврдени во минатото,
- овие правила дозволуваат само една интерпретација која мора да се одржи меѓу верниците, и
- верските правила треба да преовладуваат над секуларните.

Исламскиот фундаментализам произлегува од Салафизам, социо-политичко движење кое се појави во Египет во 19 век во рамките на сунитскиот ислам. Тие беа против интеграција во главните текови на Западните општества и Европа. Салафистите веруваат дека мусиманите мора да се вратат на патот на пророкот и да се придржуваат буквально на Куранот. Со оглед на нивниот конзервативен верски начин на живот, сите салафисти може да се сметаат за фундаменталисти, но не се сите насилни милитанти.¹⁷¹ Само Салафистичкиот Џихадизам се фокусира на употребата на насилиство за остварување радикални промени. Џихадистите се залагаат со употреба на насилиство да се создаде нов калифат и така да се повратат териториите во кои некогаш владееле мусиманите. По нивните учења, џихадистите го одбие религиозниот плурализам и се стремат кон доминација на политичкиот ислам во целиот свет.¹⁷² Сепак, како што сугерира Lorenzo Vidino¹⁷³ поголемиот дел од мусиманите кои живеат во западните земји може да се гледаат повеќе како мусимани кои го задржале своето "културно" или "социолошко" наследство отколку верското.

Без оглед на ова, организациите што ги претставуваат конзервативните исламистички ставови, како и оние кои промовираат поекстремни пристапи, се повеќе се шират во редовите на своите "религиозни" следбеници во Европа и во САД.¹⁷⁴ Во февруари 2015 година, во затворањето на Самитот за Борбата против екстремизмот, претседателот на САД, Барак Обама фокусира различни насоки на исламот, наведувајќи дека, ... ние не сме во војна со исламот. Ние сме во вовојна со луѓе кои го извртуваат Исламот".

4. ПРИЧИНИ ЗА МОБИЛИЗАЦИЈА

¹⁶⁵ George Joffé (Ed), 'Islamist radicalisation in Europe and the Middle East: Reassessing the causes of terrorism', 2013

¹⁶⁶ Daniela Pisoiu, 'Islamist radicalisation in Europe: An occupational change process', 2012

¹⁶⁷ Peter R. Neumann, 'Prisons and Terrorism: Radicalisation and De-radicalisation in 15 Countries', International Centre for the Study of Radicalisation and Political Violence, 2010

¹⁶⁸ Jonathan Githens-Mazer and Robert Lambert, 'Why conventional wisdom on radicalization fails: the persistence of a failed discourse', in International Affairs 86: 4 (2010), pp. 889–901

¹⁶⁹ Daniela Pisoiu, 2012

¹⁷⁰ Ruud Koopmans, 'Religious fundamentalism and hostility against out-groups: a comparison of Muslims and Christians in Western Europe' in Journal of Ethnic and Migration Studies 41:1, 2014, pp 33-57

¹⁷¹ Alex P. Schmid, 'Violent and non-violent extremism: two sides of the same coin?', ICCT, 2014

¹⁷² Nirode Mohanty, 'Radicalism in Islam: resurgence and ramifications', Lanham: University Press of America, 2012

¹⁷³ Lorenzo Vidino, 'European strategies against jihadist radicalisation', Center for Security Studies (CSS), 2013

¹⁷⁴ Alex P. Schmid, 'Violent and non-violent extremism: two sides of the same coin?', ICCT, 2014

Клучните наоди според ЕУ се:¹⁷⁵

1. Политичка загриженост за радикализираната младина кај која расте бројот на пријавени случаи каде младите Европејци кои патуваат во Сирија за да се борат заедно со сириската опозиција.
2. Општотипатените се заклучоци се јавуваат во областа на вработувањето. Сепак, вработување не функционира како домино ефект или како логична верижна реакција. Дури и во затвори и процеси во тек, всушност покажуваат дека и преполната затворска средина неминовно придонесува за развојот на различни стратегии кои не се контролирани од страна на затворската стража и се погодни за радикализација.
3. Тековно фокусирање на "повратници од Сирија" е уште еден пример на симплистички и механички ставови. Сензионално известување околу неколку случаи, кои не треба да се крие дека се типичен пример прикажан во литературата за милитанти посветени и директно вмешани во воените конфликти дека се исклучок но и не дека се норматив.
4. Што се однесува до прашањето за т.н. "само-радикализација", додека ИКТ ги измени начините во кои активистите комуницираат, соработуваат и да демонстрираат, насилен акција веројатно нема да потекнуваат од чисто виртуелни врски. Посветеност бара социјална посредување и интеракција а таа и да постои и да се одржува.

5. ПРЕВЕНТИВНА ПОЛИТИКА НА ЕУ

Превентивната политика кон исламската радикализација во ЕУ се движи во три области:¹⁷⁶

- **Социјална политика:** Дејствување во рамките на верските заедници и следење на вмешаноста на харизматични лидери во околната, политика на вработување на младите муслумани, едукација во градите и училиштата, следење на радикализацијата во затворите, вклучување на младите муслумани во модерните текови на живеење со цел антигетоизација на затворените средини, да се подигнат политиките на социјалните права како фундамент.
- **Промена на правната легислатива:** Промена на законската легислатива за водење истрага на обвинителствата во областа на тероризмот со тоа што ќе се зголеми периодот на задржување на осомничените во притвор имајќи во предвид дека сите земји имаат различни законски рамки. Промена на законот за депортација и полиберален закон за одземање на државјанствата на на недомицилното население кое е инволвирано во верски радикални организации, следење и блокирање на банкарски сметки при сомнителни трансакции на фирмите и поединци со цел спречување на финансирање на организациите. Учество во борбените дејствија во Сирија е класифицирано како кривично дело
- **Безбедносна политика:** Покрај контролата на издавање влезна виза според Шенген договорот, се превзема поголема контрола на илегалните преминувања а за таа цел се либерализираат законите за контрола на границите на ЕУ од земја воздух и вода, се либерализира законот за претрес и легитимирање, се сугерира на поквалитетна соработка на безбедносните служби на различни држави во ЕУ, се стимулира координацијата на разузнавачките служби на земјите членки за што побрза и поквалитетна размена на разузнавачки информации. Се зголемува соработката на безбедносните служби на земјите членки на ЕУ со не ЕУ земји кои се во териториите на дејствување на радикалните исламски организации со цел детектирање на поединци и групи кои се приклучиле во борбите во Сирија.

6. ЕФЕКТИ И КОНТРАЕФЕКТИ

По истражувањето на ЕУ за мерките во превентивната политика, покажаа сомнителни резултати во однос на очекуваните ефекти од нив:

- Прегледот на политиките за борба против радикализацијата и "најдобрите практики" покажуваат мешани резултати во поглед на клучните прашања на фундаменталните права, етничка и расна дискриминација и социјална кохезија.
- Превенцијата во судската власт преку ВСЕС, како што се продолжувањето на периодот на притвор, зголемената тежина на разузнавачките информации во судот, проширување на опсегот на терористичките истраги и на терористичките апсења, контрола на онлајн материјали, можат да се доведат до прекршување на основните права на граѓаните во ЕУ (фер судење, правото на одбрана) и граѓанските слободи (слобода на говор).
- Широкиот спектар на административни мерки се преземени низ ВСЕС - како што се правото на претрес, конфискација на пасоши, депортација, замрзнување на финансиските средства - што значително влијаеше на животот на голем број на граѓани во Европа, а во некои случаи ,

¹⁷⁵ Preventing and countering youth radicalization in the EU, 2014

¹⁷⁶ EU Strategy for Combating Radicalization and Recruitment to Terrorism Brussels, 2005

придонесоа во забрзување на динамиката на ескалација и оправдување за политичкото насилиство.

- "Помек" пристап се врши за да се спречи радикализација - тие вклучуваат широк спектар на чинители (заедници, локалната полиција) но не одат без контроверзи и слични мешани резултати. По прегледот ефектите на превентивните програми во Велика Британија, како PREVENT, покажува дека овие програми не можат директно да придонесат за ескалација на насилиството самите по себе, но во неколку случаи генерираат чувство на сомневање дека се од помош за односите меѓу на државата и муслуманските заедници низ цела Европа.

7. ЗАКЛУЧОК

Според досегашното искуство и истражувањата во рамките на Унијата за ефектите на досега предложените и имплементирани мерки на превенција и борба против верската односно исламската радикализација не носат резултати и очекуван успех, со цел контрола на радикализмот и феноментот на исламскиот фундаментализам. Согледувајќи го текот на настаните секојдневно се повеќе расте бројот на регрутirани млади луѓе од Европа во рамките на екстремистичките организации кои учествуваат во борбите во Сирија. Таквиот набој на обучени војници со радикална исламистичка идеологија е уште поголема закана за ЕУ од периодот 2002-2013. Очигледно е дека ЕУ во овој период делува ранливо во однос на дејствувањето врз младите муслумани граѓани на ЕУ. Ако во изминатата декада борбата на ЕУ се водеше кон противник од надвор, очигледно е дека таа борба сега се одвива на два фронта, инфильтрирајќи се длабоко во порите на општеството во земјите членки на ЕУ. Сугестијата за превенција и спречување на терористички акти и ширење на метастазите на верскиот односно исламскиот радикализам во ЕУ подразбира континуирано истражување проследено со превземање конкретни мерки кои треба да бидат флексибилни по својот карактер и суштина, следејќи го истовремено развојот на дејствувањето на организациите кои се носители на овој феномен во 21 век.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Alex P. Schmid, 'Violent and non-violent extremism: two sides of the same coin?', ICCT, 2014
- [2] Council of the EU: Counterterrorism strategy, Brussels, November 24, 2005
- [3] Council of the EU: Prevent religius radicalism, Brussels, November 30, 2008
- [4] Daniela Pisoiu, 'Islamist radicalisation in Europe: An occupational change process', 2012
- [5] European Commission Expert Group on Violent Radicalisation, 'Radicalisation processes leading to acts of terrorism', May 2008
- [6] EU Strategy for Combating Radicalization and Recruitment to Terrorism Brussels, 2005
- [7] George Joffé (Ed), 'Islamist radicalisation in Europe and the Middle East: Reassessing the causes of terrorism', 2013
- [8] Jonathan Githens-Mazer and Robert Lambert, 'Why conventional wisdom on radicalization fails: the persistence of a failed discourse', in International Affairs 86: 4 (2010), pp. 889–901
- [9] Lorenzo Vidino, 'European strategies against jihadist radicalisation', Center for Security Studies (CSS), 2013
- [10] Nirode Mohanty, 'Radicalism in Islam: resurgence and ramifications', Lanham: University Press of America, 2012
- [11] Peter R. Neumann, 'Prisons and Terrorism: Radicalisation and De-radicalisation in 15 Countries', International Centre for the Study of Radicalisation and Political Violence, 2010
- [12] Preventing and countering youth radicalization in the EU, 2014
- [13] Ruud Koopmans, 'Religious fundamentalism and hostility against out-groups: a comparison of Muslims and Christians in Western Europe' in Journal of Ethnic and Migration Studies 41:1, 2014, pp 33-57